

Sünnipäeva pidav
Oru OTT

on aastaga jalad kindlalt alla
saanud. Lk 3

Pariisi olümpia
eel saavad

spordisõbrad taas ennustus-
mängus kaasa lüüa. Lk 4

Lääne Elu

EESTI VANIM JÄRJEPIDEVALT ILMUNUD SÕLTUMATU AJALEHT

NELJAPÄEV, 18. JUULI 2024 | NR 81 (5072) | 1,50 €

Raivo
Tafenau:

ega ma kunstilise
juhina kellegi
teise maitsest
lähtuda saa. Lk 5

UJU VÕI UPU

Pitsikeskus ootab turismiinfo jagamiseks koolitust ja palka

Haapsalu turismiinfokeskuse viimine kevadel pitsikeskusesse viskas käsitöönaised tundmatus kohas vette: nad peavad leidma vastuseid küsimustele nii Läänemaa kui ka teiste maakondade kohta.

MALLE-LIISA RAIGLA
malleliisa@le.ee

Pitsikeskuse juht Mirje Sims ütles, et kõige rohkem tunnevad nad puudust just koolitusest, mida enne kolimist lubati, kuid mida siiani pole olnud. Alguses küll kiire juhendamine oli, kuid piisav koolitus see pitsikeskuse naiste hinnangul ei olnud.

Läänemaa turismijuht Ivika Uusmaa kinnitas, et põhjalikum koolitus on veel tulemas.

Infot naabrite kohta

Turismiinfokeskus kolis oma senisest asukohast pitsikeskusesse tänava aprillis. Mai lõpust tuli pitsikeskuse naistele appi suvetöötaja, teist suve turismiinfot jagav Jan-Martti Kaljuvee. „Suvel oleks pitsikeskusesel muidu raskest läinud,” ütles SA Läänemaa tegevjuht Irene Väli. Kaljuveele töökoha loomiseks loobusid käsitöönaised oma aknaalusest kudumisnurgast, kus nüüd on laud ja turismialased voldikud.

Kaljuvee sõnul küsitakse turismiinfot tänava vähem kui eelmisel aastal, kuid näiteks eile oli korra järjekord. Simsi ja Kaljuvee sõnul ei sõltu turismiinfo küsimine sellest, kas linnas on mõni suurüritus või mitte – pigem küsitakse ürituste ajal infot vähem, nädala sees aga rohkem. Kaljuvee loetles, et infot küsitakse selle kohta, mida Läänemaal teha või vaadata ja kuidas Vormsile saab, aga ka Tallinna sõitvate busside aegu.

Ajal, kui Kaljuvee pole – on lõunapausil või haige –, tuleb turismiinfo jagamisega tegeleda siiski pitsikeskuses. Simsi sõnul tullakse siis sageli küsima infot teiste maakondade kohta, mida nad ei oska. Ka

Haapsalu pitsikeskuse eestvedaja Mirje Simsi sõnul tunnevad käsitöönaised eelkõige puudust koolitusest.

2 X MALLE-LIISA RAIGLA

Jan-Martti Kaljuvee aitab turismihooajal infot jagada.

on temalt uuritud, kuidas tellida taksot järgmiseks päevaks ette, kuid pitsikeskuse naised ei tea, milline on Haapsalus usaldusväärne takso. Ka pole nad päris kindlad, millist ööbimiskohata või toidukohta tasub soovitada. Viimast soovivad nad siiski oma maitse järgi.

„Linna külalised on teenusega rahul,” ütles Väli.

Sügisel, kui külalisi liigub linnas vähem, jääb turismiinfo ja

gamine taas üleni pitsikeskuse naiste õlule. Väli sõnul andsid nii pitsikeskus kui ka teised Haapsalu vanalinna ettevõtted turismialast nõu ka varem. Sellega oli nõus ka Sims.

Remont lükkus edasi

Sims pole selle vastu, et turismiinfokeskus asub nüüd pitsikeskuses, kuid tema sõnul on töötajatele vaja nii koolitust kui ka palka, sest üks inimene pitsikes-

kuses kahte tööd teha ei jõua. Kui müüja tegeleb parajasti salliostjaga, peab turismiinfot vajav inimene ootama.

Salli valimine võtab aega, sest ostjale antakse nõu ja jagatakse ka soovitusi.

„Ülla eesmärgi nimel olime valmis,” ütles Sims. Ülla eesmärgi all pidas ta silmas ees ootavat pitsikeskuse remonti, mille jaoks linnavalitsus kevadisest taotlusvoorstust siiski raha ei saanud.

Remondiplaani pole aga nurga visatud ja Haapsalu arendusspetsialisti Ülla Parase sõnul on linnavalitsusel plaanis sama projektiga taas raha küsida sügisel avanevast meetmest. Projekti muuta pole plaanis. „Maja tuleb korda teha,” ütles Paras.

Praegu on pitsikeskuses talviti külm, sest majal on muld-põrand ja teine korrus kütmata, ning suviti palav, sest pole ventilatsiooni. „Vana maja rõõmud,” ütles Sims.

Ehkki pitsikeskus on majutanud turismiinfokeskust ja teinud ise selle tööd enam kui kolm kuud, pole nad seni selle eest tasu saanud. Haapsalu ase-linnapea Tõnu Parbus ütles, et pitsikeskusele lisaraha andmise on linnavalitsus oma istungil otsustanud ja nüüd on vaja leping sõlmida.

Tänava toetab linnavalitsus pitsikeskust 6600 euroga, järgmisel aastal on toetus suurem, sest siis on tegemist terve aasta toetusega, tänava toetust arvestatud alates aprillist.

Parbus selgitas, et linna toetussumma on sama, mis kulus varem SA-l Läänemaa senise turismiinfopunkti maja, Karja 15 hoone ülalpidamiseks – kokku on see umbes 9000 eurot aastas.

Muhu väina regatt toob Haapsallu sada alust

Nädalavahetusel Tallinnas alanud 67. Muhu väina regatt toob sadakond jahti homme õhtuks Kärklaste Haapsallu, kus purjetajate laulupeoks nimetatud võistlus laupäeval ka lõpeb.

Haapsalus peavad võistlevad alused ära mahtuma Veski- viigi, Suur-Holmi ja Westmeri sadamasse. Suur-Holmi ja Veski- viigi sadama turundusdirektor Tiit Lillipuu ning Westmeri kapten Karel Saarkopli kinnitasid, et sadamad on regati vastu võtmiseks valmis.

„Ettevalmistused käivad ja selleks ajaks, kui väin sisse tuleb, on kõik nagu päris,” ütles Lillipuu kolmapäeval.

Kuna Haapsalu Tagalaht on üsna madal, on eelmistel kordadel suurema süvisega alused peatunud Rohuküla sadamas. Rohuküla sadamakapteni Peeter Saare sõnul sel aastal neil regati korraldajatega sellist kokkulepet ei ole, kuid üks võistlev jaht on sadamaga ühendust võtnud ja avaldanud soovi peatuda just Rohukülas. Lillipuu ütles, et sel aastal on merevee tase üsna kõrge, mistõttu ei tohiks ka suurema süvisega võistlusjahtidel olla Tagalahe-äärsetesse sadamatesse pääsemise probleeme.

Saja jahti saabumine muudab olemise sadamas üsna kitsaks, kuid nii Saarkopli kui ka Lillipuu

kinnitasid, et ühtegi alust, mille kodusadamaks siinsed sadamad on, regati saabumiseks ära ei aeta. Küll aga on sadamad oma kodulehel ja muudes merenduskanalites teada andnud, et külalislahid võiksid nendel paaril päeval leida peatumiseks mõne teise sadama. „Me pigem ei võta külalisi vastu, aga kui keegi väga pressib ja ütleb, et on kaks ööpäeva sõitnud, küll me siis leia- me koha,” lubas Lillipuu. Ta lisas, et ilmselt jääb suurem osa aluseid kohale reede ja laupäeva ööks, sest laupäeval sõidetakse siin Muhu väina regati viimane etapp – Haapsalu ring. „See on suhteliselt kõva pingutus: ha-

kata veel vastu ööd ära sõitma, eriti pärast nädalast regatti,” ütles Lillipuu.

Suur-Holmi sadamas on reede ja laupäeva õhtul kultuuriprogramm, millest osa saama on oodatud ka haapsallased. Reedel kell 21 kõlab seal Viktor Siilatsi progeheliteos „Kõiksugu Ikarosed”. „Tegemist on Siilatsi tormilises prognoosuses loodud teosega, mis nüüd, 40 aastat hiljem, taas kõlab,” ütles Lillipuu. Teose esitab muusik Andrus Rannaäär kokku pandud seltskond. Solistid on telekonkursi „Eesti ot-sib superstaari” neljanda hooajaja võitja Rosanna Lints ja Traf-ficu laulja Silver Laas. Pärast seda

saab tantsida DJ Allan Perameta ja ansambli Reminders saatel. Laupäeva õhtul astuvad üles DJ Vaido Pannel ja Hunt ehk Andrus Muld.

Läinud nädalavahetusel alanud 67. Muhu väina regatil osaleb tänava lisaks eestlastele purjetajaid Lätist, Leedust ja Soomest. Jahid võistlevad viies klassis ja kuuendana purjetab kaasa matkaklass. Kokku sõidetakse kuus etappi, mis viivad purjetajad Tallinnast Kärklasse ja sealt lõpuks Haapsallu.

Esimese võistlusena sõideti esmaspäeval Tallinna ring, kus kõige väiksemate, folkboot'ide klassis sai võidu Haapsalu jahtklu-

bi värvides võistlev Olev Oolu- pi jaht Bacchus. Teisena lõpetas mitmekordne Muhu väina regati võitja, Tiit Riisalo W-Lind, kus meeskonda kuulub ka Vaiko Voo- remaa. Klassis ORC IV tegi hea sõidu Ülari Velviste käe all purjetav Haapsalu jahtklubi alus Lagle III, saades Kalevi jahtklubi aluse Vesileenu järel teise koha.

Teisipäeval pidi sõidetama Tallinna lühirada, kuid tulevaiku- se tõttu jõudsid suured ORC I ja ORC II klassi jahid teha vaid kaks sõitu, väiksemad alused võistelda ei saanudki. Eile oli regati pikim etapp, mille käigus purjetajad võistlejad Tallinnast Kärklasse. KAIRE REILJAN

Oru OTTi eestvedajad Anu Otisalu (vasakult), Eve Tamm-Hinno, Jaak Otisalu ja Päivi Viik said vabariigi aastapäeval Lääne-Nigula vallalt aasta teo tiitli. KAIRE REILJAN

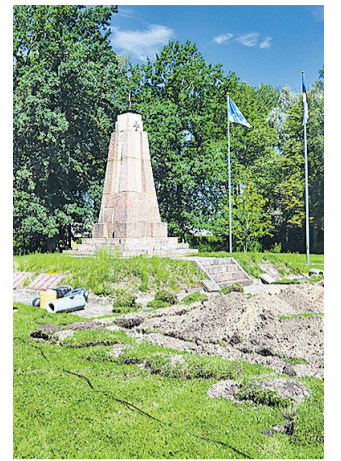

Esimene Oru OTT aasta tagasi algas vihmajas. 2 X URMAS LAURI

Päivi Viik on oma talu piima müünud kõigil Oru OTTi müügi-päevadel.

LÜHIDALT

Lihula vabadussammas saab valgustuse

Lihula vabadussõja mälestussammas ja selle juurde viiv tee saavad valgustuse. „Valgustame samba ära,” ütles Lääneranna vallavalitsuse haldusspetsialist Atmar Lobja. Sammas valgustatakse eest ja valgustid paigaldatakse ka selle juurde viiva tee äärde. „Nädala jooksul saab valmis,” lubas Lobja.

Lääneranna vallavalitsuse ehitusosakonna juhataja Urmas Osila ütles, et valgustid paigaldab kohalik firma N-Ehitus OÜ. Sama ettevõtte paneb üles kaks valgustit ka vallamajutatagusse parklase. „Kahe töö peale on suurusjärg 3000–3500 eurot,” rehkendas Osila tööde maksumust.

Lihula vabadussõja mälestussamba pargi arhitektuurse eskiisprojekti koostas OÜ b210 septembris 2020. Praegune valgustite paigaldamine ei ole selle projekti osa. „Kuna me ei tea, millal see projekt realiseerub, mõtlesime, et saaks praegu kiiresti sellise pimekoha valgustatud,” lausus Osila. **Urmas Lauri**

Vormsil tuleb kohvikutepäev

Vormsi tänavusel kodukohvikute päeval ootab laupäeval külalisi 14 paika. „Selleks päevaks lihtsalt peab saarele tulema,” ütles kohvikutepäeva korraldaja Ülle Juht. Tema sõnul on tänavu kodukohvikuid, mis on osalenud aastaid, aga on ka uutlunukaid.

„See on külastajatele armas ja kohvikupidajad ootavad päeva samuti,” ütles Juht.

Juht sõnul on Vormsi kohvikud päris eriuimelised. „Pakutakse nii kohapealset ja mahedat kui ka näiteks Itaalia maitseid,” sõnas ta. Mitmes kohas on avatud vanakraamipokeed ja tutvustatakse teha loomadega, keda Vormsi taludes peetakse. „Mõnes kohas mängitakse rohkem või vähem sportlikke mänge. Teistes saab õppida vöö tegemist või pitsavalmistamist,” ütles Juht.

Kõige esimene kodukohvik teeb ukseid lahti kella 10 paiku hommikul. Enamik on avatud kella 11st nelja viieni. „Uskumatu poe tagune kohvik” avab aga õhtul uuesti ukseid kell 18,” ütles Juht.

Kodukohvikute päeval mängitakse Vormsil ka omamoodi orienteerumismängu. „Meil on kaart, mille tagaküljel kohvikute lühikirjeldused. Kohvikutes saab küsida kaardile märgistust. Nende vahel, kes kümne märgistusega kaardi Hullo külamaja verandale kasti jätavad, loositakse välja piletid Jaan Söödi kontserdile 30. augustil Hosby sadamasaiall.

Kohvikutepäeval kõlab Vormsil ka muusika. Retrokohvikus tantsib naisrühm Udusõlg Saarepeedilt ja musitseerib rahvamuusikakapell. Kell 20 on Magnushofi külalistemajas Paul Neitsovi kontsert ja kell 22 esineb ansambel Floridante Vormsi püha Olavi kirikus.

„Kuju jõuab minna alati. Vormsil külalistemaja jätkub,” ütles Juht. Ta rääkis, et praeguseks on Vormsi praamil autokohad kohvikutepäevaks välja müüdnud. Sadamas ootab aga jalgratta- ja tõuksiläenutusi. **Andra Kirma**

ESIMENE SÜNNIPÄEV

Oru OTT on aastaga jalad alla saanud

Linnamäe teeristi turuplatsil peetakse reede õhtul Oru OTTi esimest sünnipäevapidu.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Mullu 14. juulil toimus Linnamäe arenguseltsis tegutseva Eve Tamm-Hinno eestvedamisel Linnamäel esimest korda kohaliku talukauba müük otse tootjalt tarbijale ehk Oru OTT. Aastaga on sealne kauplemine olnud aga nii edukas, et Haapsalule, kus on neljapäeva õhtuti Läänemaa OTT, tehakse silmad ette.

Ühine laud

Reedeseks sünnipäevapeoks on plaan paigas. „Plaan on selline, et kõik need „otid”, kes on aasta jooksul müümas käinud, toovad igaüks midagi ühise laua jaoks kaasa. Kes tuleb ostma, saab ka midagi proovida, mida naised on ise teinud,” ütles sünnipäevapeo üks korraldajaid Anu Otisalu.

Oru OTT

- Aasta tagasi, täpsemalt 14. juulil kogunesid Linnamäe teeristi turuplatsile kohalikud ettevõtlikud inimesed, et alustada Oru OTTi igareedeste kauba-koostumistega.
- Sügisvihmade eest LASi majja kolides sündis toidu-OTTi tegemiste kõrvale väike öeko – hobitegevusi koondav Oskuste OTT.
- Lisaks on ühiselt korraldatud maal elamise päeva, sügis-, jõulu- ja kevadlaata.

ALLIKAS: LINNAMÄE ARENGUSELTS

„Pakutakse jäätist, batuut peaks tulema, Rain Poolen teeb muusikat ja pärast mängivad kohalikud karmoškätidrukud,” tutvustas Otisalu päevakava. „Müüme kõike seda, mis praegu aast tuleb, mida on sahvrist

võtta või mida keegi on valmis teinud. Metsast saab juba marju ja peenras on üht-teist võtta.”

Otisalu loodab, et vähemalt paarkümmend kaubapakkujat on reede õhtul Linnamäe teeristil kohal. „Reede hommikul panen nimekirja [Linnamäe arenguseltsi veebilehele las.ee] üles,” ütles Otisalu.

Selles, et Oru OTT on täie hoo-ka käima läinud, pole enam vähimatki kahtlust. „Peab tunnistama, et mina arvasin, et suuremal talvel välja, aga siis tuli meile see tegevus-OTTi mõte,” rääkis Otisalu. Toidu-OTTi tegemiste kõrvale kasvas hobitegevusi koondav Oskuste OTT, mida saab korraldada arenguseltsi majas. „Kuna ma ise olen tomati-, kurgi- ja kapsakasvataja, siis värsket ju talvel pakkuda ei ole. Aga siis pakusin hoidiseid,” kirjeldas Otisalu. „Pihlaka on meil nagu ho-

bitalu, tavaliselt käin ikka tööl hommikust õhtuni.”

Otisalu on koos Päivi Viigi-koela küla Kallehansu talust ühed Oru OTTi algatajaid ja on kõigil kordadel oma kaupa pakumas käinud. „Lähed ka siis, kui sul midagi lauale panna õieti polegi. Lähed juba seltskonna pärast,” nentis Otisalu.

Tuleval aastal laiat

Sel aastal peetakse Orul OTTi sünnipäevapidu, kuid järgmisel aastal loodetakse seda korraldada juba laadana. „Plaan on, et järgmisel aastal oleks see suvine laad. Siis on meil kevadine taimelaad, suvine sünnipäevalaad, sügisene on maal elamise päev kui laad ja jõululaad talvel. Neli suuremat üritust selle OTTi raames,” lausus Otisalu.

Otisalu meenutas, kuidas Oru OTTi mõte alguse sai. „Kui Haap-

salu hakkas neljapäeviti OTTi taluturg, käis mul mees seal meie talu kanamune müümas. Aga see [Läänemaa OTT] suri sügisel välja,” meenutas Otisalu. Et aga Pihlaka talul olid oma kindlad ostjad olemas, tekkiski sellest mõte, et miks ei võiks Linnamäel müüki teha. „Praegu teeme Haapsalule raudsel silmad ette!” oli Otisalu kindel.

Oru OTTil on müüjaid nii lähemalt kui ka kaugemalt, isegi Tallinna inimesed on käimas. „Meil on mesi ja metsamarjad ja kodused marjad ja hoidised, käsitöö,” libistas Otisalu pilgu üle kauplejate nimekirja. „Vasalemmast Ints käib liha ja vorstiga ja kohalikud vorstitegijad siin. Lauri [Lilleoks] oli esimest korda üle hulga aja värske lesta ja kuivatatud kalaga. Otsa poiste vanaema on käinud mõnikord, haugi- või säinakotletti toonud.”

Mesinikud kurdavad kehva linnumagusa-aastat

Kundede poolst võiks Linnamäe mesinik Hardi Haabel tänapäev sada kilo mett auto peale laadida ja Tallinnasse logistada, aga ei saa – mett ei ole.

See, mis tarudes, on veel kaanetatamata ja vedel. Esimese treiti tegi Haabel Tallinnasse enne jaanipäeva, sest küsiti. „Otsisin tarudest üksikute raamide kaup,” märkis Haabel. „Pool juunit mesilased suurt saaki tarudesse ei vea. Juuli töötab paremat noosi, aga see kipub esialgu veel käregeid välja tilkuma, nii et kätte teda ei saa: tuleb oodata, kuni pakseneb.

Eile sai turult Roberti mett. KAIRE REILJAN

Vidruka mesinik Eda Proos, kelle leti ette kipub alati suviti tekkima saba, pole tänavu Haapsalu turule veel jõudnudki. „Kõik, mis tuleb, läheb kodust ära,” ütles Proos. Enne jaa-

nipäeva ei olnud tarudest midagi võtta. „Kevad oli vaheldumisi soe ja külm,” märkis mesinik. See tegi meekorje lünklikuks.

Eile pani Proos kõik lootused naabruses asuva mesikapõllu peale. „Järgmisel nädalal plaanin mett võtta,” ütles Proos. Senised paarsada kilo on üle poole vähem kui mullu selleks ajaks.

„Väga kurb,” vastas Risti mesinik Olev Orgmets Lääne Elu küsimusele, kuidas meega on. Kevad oli hiline, juunis sai mõne üksiku raami. „Paakspuu aeg oli vihmane. Võililleajal oli põud. Praegu saaks põdrakanepit, kellel seda läheduses on,” ütles Orgmets.

Orgmetsa kuulsat ühe liigi mett (ühe liigi õitelt korjatud) asendab tänavu segamesi: hea, kui mesilinnud üldse midagi kuskilt leiavad. Orgmets on mett võtnud mõnikümmend kilo ja seda on tema sõnul vähe. „Õieti pole müünudki – mis see mõni purk,” ütles Orgmets.

Haapsalu turult sai eile ainsana läänemaist Roberti mett Nihka küla mesiniku Tõnis Teesaares mesilast. Liitrine purk värsket Roberti linnumagusat maksis kaheksa eurot, pooleliitrise sai kätte viiega. Sama hinda küsivad ka teised Läänemaa mesinikud.

„Näen ju, et ei kannata tõsta,” ütles Proos hinna kohta. „Just üks käis, et kui tuleb kümnega osta, siis peab vähem võtma.” Kaheksa eurot maksab ka Haabeli mesi. Orgmetsa käest saab väiksema, üle seitsmesajase purgi kätte kaheksa ja suurema, üheksasajase purgi kümne euroga.

Eesti konjunktuuriinstituuti andmetel maksis mesi läinud nädalal Viljandi, Valga, Tartu, Nõmme ja Tallinna keskturul kümme eurot. Kõige odavam oli mesi Narvas, kus kilo eest küsiti kaheksa eurot ja 50 senti. Pärnu turul maksis mesi üheksa eurot. **KAIRE ILVES**

DŽÄSSIPIDU

Taff:fest peab viiendat sünnipäeva

„Pisike juubelipidu meil,” ütles paar päeva enne džässifestivali algust Taff:festi ellukutsuja, saksofonist Raivo Tafenau.

ANDRA KIRNA
andra@le.ee

Džässifestival Taff:fest ongi Tafenau nägu. „Ega ma kunstilise juhina kellegi teise maitset lähtuda saa. Kuna mul oli hiljuti 60. sünnipäev, olen ise kahel korral laval. Nii esimese kui ka teise kontserdi lõpus,” lubas ta.

Kuigi paljud artistid esinevad tänavusel festivalil mitmendat korda, ei tee nad seda samas koosseisus või sama projektiga. „Neid esinejaid, kes päris iga kord käinud oleks, vist ei olegi,” ütles Tafenau. Ta lisas, et sagedasti on Taff:festil esinenud Kadri Voorand, kes on osalenud Riho Sibula mälestusprojektis, aga on esinenud ka koos Mihkel Mälgandiga ja Holger Marjamaaga. „Otsin iga kord midagi uut,” ütles Tafenau. Ta lisas, et džässmuusikud on improvisatsioonilised ja selle poolest toredad, et kui neile pakkuda välja idee, millest nad süttivad, tuleb alati midagi põnevat.

Seekord pakub oma nägemuse välja kooslus Vilemdrille, Chalice, TAFF & Band, kelle esituses kõlav muusika – rap'n'jazz – on Tafenaule ja Taff:festile iseloomulik katse siduda eri muusikastiile. „See on pigem vaade edasi,” ütles Tafenau laupäevaõhtuse kontserdi kohta.

Ajas tagasi

„Reedesel kontserdil vaatan ajas tagasi, umbes 20 aasta taha, kui tegin koos Brasiilia kitarristi Sergio Bastosega plaadi „Ice on Ipanema”,“ rääkis Tafenau. „Vahepeal, enne minu Ipanema-plaati, ei mängitud Eestis bossanoovat 30–40 aastat peaaegu üldse,” nentis ta.

Ühe plaadi jaoks projektina kokku kutsutud ansambel mängis koos ligi 15 aastat. „Oleme andnud ligi 500 kontserti Ot-

Estonian Voices.

STINA KASE

tawas, Milanos ja paljudes teistes kohtades üle maailma, ka praegu nii kurjal Venemaal,” ütles Tafenau.

Tänavuse festivali kavas „Ice on Ipanema 20” on Tafenauga koos laval laulja Susanna Aleksandra Veldi, artistinimega Susanna Aleksandra. „Bossanoova on mulle alati väga lähedane olnud. Kui umbes 5. klassis sain endale Tafenau Ipanema-plaadi, suutsin selle sõna otseselt mõttes ribadeks kuulata,” meenutas Susanna Aleksandra. Tema vanaisa, klarnetist, arranžeerija ja dirigent Aleksander Rjabov oli koos Uno Naissooga aastate eest bossanoova Eestisse toonud.

„Mis muusikat, rütme ja soojust puudutab, tundub tõesti vahel, et olen valesse kohta sündinud. Aga eestlase temperamen-

dile sobib bossanoova ka. Arvestades meie pikka halli ja jahead aega, me lausa vajame tülisemaid rütme,” rääkis Susanna Aleksandra, kes on käinud peaaegu kõigil Taff:festidel. „Enamasti külalisena. Naudin seda festivali väga. Džäss sobib Haapsalu linnusesse imehästi ja linn on sel ajal täis rõõmsaid ja ilusaid inimesi,” ütles ta.

Viiendal Taff:festil saab kuulata ka Tõnu Naissood. „Tema on üks neist, keda ma väga austan,” ütles Tafenau. „Seekord on koos temaga laval noor muusik Nikita Korzun. Kui kogemus kohtub noore andega, siis lihtsalt peab sündima midagi imelist. Taff:fest on püüdnud olla kui eksperimentaator, kes viib kokku põnevaid muusikuisiksusi,” lisas festivali kunstiline juht.

Laupäeval kontserdil kõlab kava „Ewert sings Sinatra”, kus Ewert Sundja, Kristjan Randalu, Peedu Kass ja Petteri Hasa esitavad laule, mida kumagi laulis Frank Sinatra. „Keegi neist ei ole ju 50ndate swingi esindaja. Nad panevad sellesse muusikasse oma ideid ja mis sellest välja tuleb, huvitab mind ennastki,” ütles korraldaja.

„Kvartett Agan & Viinikainen koos Karmen Rõivassepaga – Ain Aganat teame ju kõik. Teemu Viinikainen on Euroopa selge liini kitarrimängija ja Rõivassepp valdab oma häält nagu väga head instrumentalistid omi pille,” rääkis Tafenau. Üheks oma lemmikuks nimetas ta ka Liina Saart. „Ameerika termin *smooth jazz* ei ole nagu väga hea kõlaga, aga Saar esindab tõeliselt kvaliteet-

set džässi. Ilus, rahustav *sound*,” lisas ta.

Korraldaja soovitus publikule selleks festivaliks on tulla kohale kohe alguseks. „Ma tean, et sageli tahetakse kohale tulla väikese viivitusega, aga seekord tuleks teha erand ja tulla ajal, kui alustab Mingo Rajandi. Ta mitte ainult ei kirjuta muusikat ega mängi suurepäraselt bassi, vaid kasutab sageli luulet. Tema programmilised teosed räägivad oma lugu,” rääkis Tafenau.

Sobiv vorm on leitud

Reedesel kontserdil üles astuvat kontserti Titoks ja Olli Soikkeli iseloomustas korraldaja kui muusikuid, kes esitavad džässi Grappelli ja Reinhardti moodi. „Meeletu tempo ja energia ning filigraanne harmoonia. Olli Soik-

Taff:festi esinejad

19. juulil

- Mingo Rajandi
- Estonian Voices
- Titoks feat. Olli Soikkeli
- Raivo Tafenau Band feat. Susanna Aleksandra „Ice on Ipanema 20”

20. juulil

- Tõnu Naissoo Trio feat. Nikita Korzun
- Liina Saar
- Kvartett Agan & Viinikainen feat. Karmen Rõivassepp
- „Ewert sings Sinatra”
- Vilemdrille, Chalice, Taff & Band „Rap'n'jazz”

ALLIKAS: TAFF:FEST

keli on noor muusik, kes on juba jõudnud maailma tuntuimatele džässilavadele, kuhu kutsutakse neid, kes on end juba tõestanud,” sõnas Tafenau.

Festivali juhi Gülnar Murumäe sõnul tuleb Taff:fest umbes samamoodi kui varasemad. „Arvan, oleme sellele sobiva vormi leidnud. Džässi tavaliselt ju värskes õhus ei mängita, aga linnusesse ta sobib. Hoiamegi niisugust õdusat joont. Niisüürise kohta on tuhande ringis külastajaid ju väga hea saavutus. Tegelikult ma veel ennustada ei taha, sest müüte alles pileteid, aga nii see enam-vähem on olnud,” rääkis ta.

Murumäe sõnul jätkub džässi ka väljapoole linnuseõue. Selle eest hoolitsevad Susanna Aleksandra džässlaulu suvekooli õpilased. Susanna Aleksandra on toonud Haapsallu õppima kümme aastat noortest professionaalidest vanemate harrastajateni: kaks Eestist, kolm Soomest ja viis Inglismaalt. Kodaniketorni juures laulavad nad Ameerika klassikat laupäeval kell 13.30.

Haapsalu noorte teater viib rongiga Ingerimaale

Haapsalu noorte teatri lavastus Ingerimaast kutsus seda unustatud maakildu uuesti avastama koos näitlejatega, kelle kõigi juured on seal.

Ja mitte ainult näitlejate. Tegelikult on Ingerimaalt pärit kogu trupp lavastaja Anne Suislepast peale. „Minu isa on sündinud Ingerimaal,” märkis Suislep. Ilma peale laiali pillutatud ingerlaste lood on teda saatnud kogu elu. Oma esivanemate sünnimaad külastas ta esimest korda 2019. aastal ja reis viis ta samadele radadele, mida käisid ingerlased teise maailmasõja keerises evakueeritudes. Viimase tõuke ingerlaste lugu teatrilavale tuua andis sõda Ukrainas: Venemaa püües taas hävitada üks rahvas, nagu juhtus ingerlastega.

Kõik see sundis lavastajat endalt küsima, kas saja aasta pärast ikka mäletatakse, kes olid ingerlased ja ukrainlased, ning tekitas tahtmise just ingerlaste lugu kirja panna ning teatrikeeles vaatajaile jutustada.

„Veel tundsin, et side põlvkondade vahel hakkab hajuma ja katkema,” ütles Suislep.

„Ingerimaale”

- Teksti autor ja lavastaja Anne Suislep.
- Kunstnik ja liikumisjuht Triin Reemann.
- Muusikaline kujundaja Taisto Uuslail.
- Osades Sonja Nüganen, Tõru Kannimäe, Kärolin Kikas, Uku Suislep, Tereese Stamborg, Luise Stamborg.
- Ingerlaste ajaloo ja pärimuse alal nõustas Taisto-Kalevi Raudalainen.
- Esietendus Raplamaal Kivi-Vigalas 20. juulil.

ALLIKAS: HAAPSALU NOORTE TEATER

Näitlejad Sonja Nüganen, Kärolin Kikas, Tõru Kannimäe ja Uku Suislep.

LAURA EICHHORST

„Noored ei mäleta enam. Kõik on muutumas kuidagi ebamääraseks. Teatakse, et esivanemate seas oli ingerisoomlasi, aga jääb segaseks, kust külast ja mis asjaoludel nad Eestisse jõudsid. Hakkasin tegema intervjuusid, et selgeks teha, mis seis minuvanustega on. Selgus, et segane. Midagi justnagu teatakse, aga ei teata ka.” Mõte, et lavastus tuleb teha just noortega, sai intervjuusid tehes kinnitust ja, nagu proovide

ajal selgus, õigustas end: ingeri juurtega näitlejatele on see olnud hariv. Kui varem ehk teati, et vanaema-vanaisa olid ingerisoomlased, siis nüüd on kõik kuidagi lähemal ja selgem. „Nüüd oskavad nad juba küsida. On tekkinud huvi,” märkis Suislep.

Teksti kirjutas Suislep oma isa loo ja ingerlastega tehtud ning loetud intervjuude põhjal. Rahvakillu ajalukku süvenenud, tundus ingerlaste saa-

tus talle nii rängana, et ta hakkas kahtlema. „Vahepeal mõtlesin, kas ongi vaja seda teha,” ütles Suislep. Õnneks on ingerlaste lugudes ka helget. Loo keskmeks on 20. sajandi ingerlaste evakuatsioon: kuidas neid pillutasid laiali Saksamaa, Venemaa ja Soome. „Märksõnaks on teelolek, aga üdini karm sõjalugu ta ei ole. On ka Ingerimaa kultuuririkast ajalugu ja pärimust,” ütles Suislep. „Ingerlased on väga

Ingerimaa

- Ingerimaa all mõeldakse Soome lahe, Neeva jõgikonna ja Laadoga vahelist piirkonda. 1710. a moodustati sellest Peterburi kubermang ja 1927. a Leningradi oblast.
- 1928. a algas kollektiviseerimine ja viidi läbi esimene massküüditamine. 1932 keelati usu-elu. 1937 likvideeriti soomekeelne kultuurielu.
- 1939. aastaks tapeti 13 000 ingerisoomlast, vangilaagrisse saadeti 37 000.
- 1942. aastal küüditati 30 000 ingerlast Siberisse. 1944.–1945. a naasis üle 50 000 Soome evakueeritu kodumaale, nad hajutati Sise-Venemaa oblastitesse.
- 20 aasta vältel viidi Ingerimaalt ära üle 100 000 inimese (97%).

ALLIKAS: MTÜ FENNO-UGRIA

head jutuvestjad.” Lavastuse tegevuspaik on rong: lapsed sõidavad ja ühtäkki kõlab vagunis vanaema hää. Vanaema teatab, et ollakse teel hoopis Ingerimaale, mida üheskoos avastada.

„Ingerimaale” tuleb välja Haapsalu noorte teatri lavastusena: seal mängivad küll Haapsalu noorte huvikeskuse draamaringi lapsed, aga osatäitjad on ka mujalt.

Ingeri juurtega Sonja Nüganen ja Kärolin Kikas on seotud hoopis Vigala kandiga, kus „Ingerimaale” laupäeval esietendub. Tegelikult sai kõik alguse juba eelmisel suvel, kui Haapsalus Iloni Imedemaal tuli välja Andrus Kivirähki lasteraamatu ainetel lavastus „Oskar ja asjad” – seal tehti kaasa näitleja Epp Eespäev. „Kui küsiti, mis teater see on, siis ei saanud ju öelda, et draamaring. Epp Eespäev ei ole ju draamaring,” märkis Suislep. „Ju siis oli õige aeg uue teatri sünniks.”

„Ingerimaale” esietendub laupäeval Kivi-Vigalas, kus järgmisel päeval peetakse ingerisoomlaste laulu- ja tantsupidu. Kivi-Vigalas mängitakse „Ingerimaale” veel 27. juulil.

Suislepa sõnul on lootust, et septembris näevad tükki ka haapsallased.

KAIE ILVES

PUIT

Müüa küttepuid koos veoga.
Info 5687 3966,
timberexpert@online.ee.

Müüa kuiva, toorest ja metsakuiva puud, transport. Tel 505 5203.

Müüa küttepuid: valge lepp, sang-lepp, kask, metsakuiv okaspuu. Täpsem info 5697 5216.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohaletoomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

TEENUS

Paigaldame tänavakivi Haapsalus ja Läänemaal. Võta julgelt ühendust ja leiame kõigile küsimustele lahendused. Tel 5632 7955 või dekkanehitus@gmail.com.

Korstnapühkimisteenus ja tõmbeprobleemide lahendamine. Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5342 2642.

Teeme ehitustöid. Põrandate, seinete ja lagede ehitus. Vannitubade ja WCde remont. Maalri- ja plaatimistööd. Kontakt: 5697 5216, Lääne Saamees OÜ.

OÜ teeb ehitustöid Läänemaal, sise- ja välistööd. 5197 7698.

Ohtlike puude raie, võsalõikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Rakkekaevude puhastamine ja remont. 557 4792.

Viin ära vanarauda, oksid, ehitusprahti, mööblit jm. Teen lammutus- ja ehitustöid, puude langetamine ja muud tööd. Tel 5802 9660.

OTSIN TÖÖD

Maaler-krohvi otsib tööd. Võib pakkuda ka väiksemaid üldehitustöid. Tel 5637 1399.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Reklaamisoviid:
reklaam@le.ee

Kuulutused, teated:
le@le.ee

Üldinfo: info@le.ee

KOMÖÖDIATEATER

KOLM MUSKETÄRI

LÖBUSAD LOOD TÖÖST JA RAHAST

MARIKA KOROLEV **HENRIK NORMANN** **MARIKA BARABANŠTIKOVA**

18.07 ARUKÜLA	06.08 VILJANDI
19.07 ELVA	07.08 TARTU
20.07 MÕISAKÜLA	11.08 PÄRNU
21.07 KURESSAARE	12.08 RAKVERE
22.07 HIIMUMAA	13.08 TALLINN
23.07 HAAPSALU	18.08 RAVILA
24.07 VIHULA	19.08 SAKA
25.07 VÕRU	22.08 VALGA
26.07 PALAMUSE	13.08 TÜRI
27.07 OTEPÄÄ	22.10 TARTU
28.07 KÄÄRA	23.10 PÕLVA
29.07 RAPLA	24.10 KILINGI-NÕMME
30.07 KEILA	26.10 PÄRNU
31.07 PAIDE	28.10 HELSINGI
05.08 PÕLTSAMAA	29.10 TALLINN
	01.11 TAPA

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada **LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST**

Psühholoogiline nõustamine
515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273
Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave laanemaakriisiabikeskus. weebly.com/

KOOS ON SOODSAM!

Digi- ja paberlehe tellimiseks võta ühendust meili teel **le@le.ee** või telefonil **473 7111**.

Kohalikud uudised seitse päeva nädalas

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis **www.abikassa.ee**.

E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Avaldame sügavat kaastunnet Aili Tõnissonile kalli poja **ALAR TÕNISSONI** kaotuse puhul.

Perek. Karm ja Reiser

Suvesoojas läksid sa teele, mälestus sinust jääb alati meelde.

Sügav kaastunne Ingerile pojaga abikaasa ja isa **ALAR TÕNISSONI** kaotuse puhul.

Sirli, Andres, Mikk-Mattias, Kerli ja Ketlin

Armas Aili! Südamlik kaastunne kalli poja **ALAR TÕNISSONI** kaotuse puhul.

Aime ja Sirje

Avaldame sügavat kaastunnet Ivi Mündile kalli

isa surma puhul.

Töökaaslased Haapsalu vanalinna lasteaedadest

Avaldame kaastunnet Andrusle kalli tütre **TIINA JALAKA** surma puhul.

Ants perega Toomalt

Avaldame kaastunnet Urmasele perega ema **ASTA LOOSI** kaotuse puhul.

AS Lihula Maaparandus

Armas Maarja. Südamlik kaastunne ema **TIINA JALAKA** kaotuse puhul.

JK Leal ja Lõuna-Läänemaa jalgpalliklubi

HINGEVIUL
MATUSEBÜROO

BÜROO AVATUD E-R 10-15
KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviul.ee
info@hingeviul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumine ja info: hingeviul@gmail.com / 58 503 340

On ääretult valus, aeg seda ei muuda ja kuidas ka paluks, Sa tulla ei suuda...

Teatame kurbusega, et lahkus kallis abikaasa, isa ja poeg **ALAR TÕNISSON** 27.2.1964-16.7.2024.

Ärasaamine laupäeval, 20. juulil kell 12 Hingeviulu tavandisaalis (Kalmistu 3a). Palume pärge ja kimpe mitte tuua.

Südamlik kaastunne Ingerile ja Tristofertevinile abikaasa ja isa **ALAR TÕNISSONI** surma puhul.

Kolleegid Haapsalu linna spordibaasidest

Avaldame kaastunnet Urmasele perega ema **ASTA LOOSI** kaotuse puhul.

AS Lihula Maaparandus

Armas Maarja. Südamlik kaastunne ema **TIINA JALAKA** kaotuse puhul.

JK Leal ja Lõuna-Läänemaa jalgpalliklubi

VIIIMANE VEERG

HELEN MICHAELS

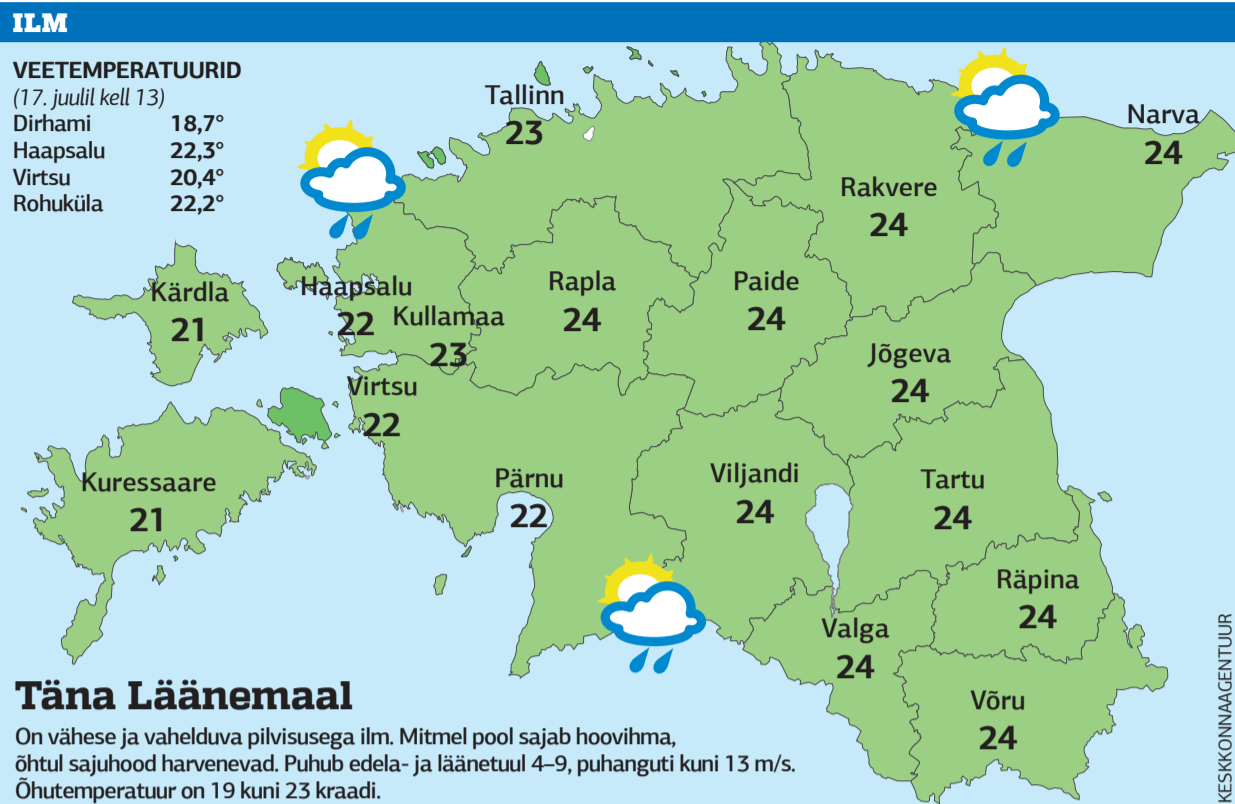
Ilves patseeris külavaheteel

„Mind ei huvita... filmi, kui tahad. Ma käin jalakäijate poolel.” lausus uhke ilves Helen Michaeli Instagrami videos. Michaels sai kaadrisse, kuidas ilves hüppas üle lambaia ja patseeris Martna osavallas Ohtla kandis külavaheteel, tegemata vähimalgi määral välja temast mõne meetri kaugusel sõitvast autost.

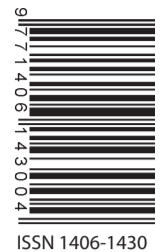
„See oli pühapäeval Taebla-Kullamaa maanteel umbes 10 km enne Taeblat õhtul kella kaheksa paiku,” ütles Michaels Lääne Elule. Ilves oli mõnel hetkel vaid paari meetri kaugusel sõiduautost.

Ilveseid on keskkonnaagentuuri andmeil praegu huntidest poole rohkem – 600 kanti. „Nüüd on loetud 102 pesakonda ja hakatakse nende arvukust taas pisteliselt piirama,” ütles Läänemaa jahindusklubi juhatuse esimees Endrik Raun eelmisel nädalal Lääne Elule.

URMAS LAURI

Reede öö päev 16°...21° loodetuul 5-8 (14) m/s	Laupäev 16°...23° loodetuul 4-7 (13) m/s	Pühapäev 15°...24° kirdetuul 2-7 m/s	Esmaspäev 14°...25° idatuul 1-5 m/s
---	--	--	---

VAATA KA
WWW.LE.EE

Otsime
BUSSIJUHTI
maakonnaliinidele Haapsalus.
Võimalik nii osaline kui ka täistööaeg.
Tel 510 1872

Siin võiks olla sinu reklaam!
Tellimiseks võta ühendust reklaam@le.ee

Nüüd leiad Lääne Elu ka Tallinna Balti jaama ja bussijaama R-kioskist!

REINPAUL
OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA
Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.
Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

KASTANI
Iga päev 8-22

Arbuus 1 kg **0.79**
Lühike kurk, Eesti 1 kg **1.49**
Tomat 1 kg **1.19**

Toorvorstid juustuga, Nõo 1,4 kg, 6.36/kg **8.90**
Kanapallid, Wõro 1 kg **2.99**
Kanaviiner, Maks & Moorits 500 g, 2.98/kg **1.49**
Lemmikvorst, Maks & Moorits 300 g, 3.30/kg **0.99**
Pühajärve sink, viilutatud, Maks & Moorits 300 g, 7.64/kg **2.29**
Peipsi sibulagrill, Wõro 900 g, 4.21/kg **3.79**
Pere hakklihasegu, Rakvere 300 g, 5.64/kg **1.69**
Pere lihapallid, Rakvere 300 g, 4.97/kg **1.49**

METSA
Iga päev 8-22

Osta teele kaasa või telli koju:
online.le.ee/tellimine/

Prilli-hooaeg on käes!

Raamid ja päikesepriidid kuni **-50%**

Karja 7, Haapsalu, tel 47 34 737
E-R 10-18, L 10-15, P suletud
www.normanoptika.ee

norman optika

Lääne Elu
paber- ja digilehe hinnakiri

PAPERLEHT	
1 kuu	12,50
3 kuud	37
6 kuud	72
12 kuud	131
E-arve	11
PAPER+DIGI	
1 kuu	16
3 kuud	46
6 kuud	89
12 kuud	166
E-arve	14
DIGILEHT	
1 kuu	7
3 kuud	19
6 kuud	36
12 kuud	72
E-arve	7
DIGILEHE PÄEVA-PILET 1,50	473 7111 le@le.ee